

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра теорії та історії світової літератури

КУРСОВА РОБОТА

з історії зарубіжної літератури

на тему: “Трансформація образу Супермена в літературі ХХ-ХХІ ст.”

Студента (ки) 3 курсу Мла 05-21 групи
факультет Германської філології і перекладу
денної форми здобуття освіти
спеціальності 035 Філологія
Діденко А.А.
(прізвище та ініціали)

Керівник Професор кафедри
теорії та історії світової літератури
Шульгун М.Е.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ЄКТС _____
Члени комісії _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

м. Київ – 2024 рік

ЗМІСТ

ВСТУП

1.1 Актуальність теми

1.2 Мета та завдання предмету дослідження

РОЗДІЛ 1. ВСТУП ДО ОБРАЗУ СУПЕРМЕНА В ЛІТЕРАТУРІ ХХ СТ.

1.1. Еволюція та походження образу Супермена

1.2. Основні риси персонажа у літературі початку ХХ ст.

1.3. Зміни образу Супермена в середині ХХ ст.

РОЗДІЛ 2. ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБРАЗУ СУПЕРМЕНА В ЛІТЕРАТУРІ ХХІ СТ.

2.1. Відображення героя в сучасних коміксах

2.2. Адаптація образу Супермена в літературі та кіно ХХІ ст.

2.3. Вплив культурних змін на характер Супермена у літературі

РОЗДІЛ 3. РЕАКЦІЯ ЧИТАЧІВ ТА ГЛЯДАЧІВ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ ОБРАЗУ

3.1. Відгуки та рецензії на оновлені інтерпретації Супермена

3.2. Роль соціокультурних контекстів у формуванні відгуків

3.3. Взаємодія з аудиторією: популярність та критика

ВИСНОВКИ

РЕЗЮМЕ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ВСТУП

1.1 Актуальність теми

Образ супергероя став важливим культурним феноменом у сучасному світі. Супермен, як символ сили, справедливості та надії, виходить за межі коміксів та фільмів, впливаючи на масову свідомість та культурні цінності. Вивчення цієї теми в контексті літератури ХХ-ХХІ століть дозволить виявити, як змінювався образ Супермена від його створення до наших днів, а також відобразити його роль у формуванні та реалізації ідеалів суспільства.

Ступінь розробленості обраної проблеми в науковій літературі свідчить про значний інтерес до образу Супермена. Існує велика кількість досліджень, присвячених його еволюції та впливу на культуру і суспільство. Деякі з них зосереджені на аналізі коміксів, інші - на екранізаціях, а також на вивченні символічного значення героя для різних поколінь.

Об'єкт дослідження: Культурний феномен, створений людством, який знайшов своє відображення в літературі ХХ-ХХІ ст., в нашому випадку образ Супермена.

Предмет дослідження: Еволюція образу Супермена та його вплив на культуру і суспільство в літературі ХХ-ХХІ ст.

1.2 Мета дослідження

Узагальнити та проаналізувати історію та трансформацію образу Супермена в літературі ХХ-ХХІ ст., дослідити його роль символу та вплив на суспільство та його культурні цінності.

Завдання дослідження включають в себе:

1. Вивчити витоки та етапи еволюції образу Супермена.
2. Дослідити вплив коміксів, літератури, кіно та інших медіа на створення образу.
3. Проаналізувати символічне значення образу Супермена в сучасному суспільстві.
4. Встановити зв'язок образу Супермена з культурними та соціальними цінностями часу.

Теоретико-методологічну основу дослідження становлять інтердисциплінарний підхід, що поєднує методи літературознавства, медіа аналізу, культурології та соціології.

РОЗДІЛ 1. ВСТУП ДО ОБРАЗУ СУПЕРМЕНА В ЛІТЕРАТУРІ ХХ СТ.

1.1. Еволюція та походження образу Супермена

Супермен (англ. *Superman* – надлюдина) – персонаж коміксів компанії DC Comics, створений американськими сценаристом коміксів Джеррі Сігелом та художником Джо Шустером в 1938 році. Супермен – це ім'я, або ж псевдонім, яке в історії отримав Кел-Ел від суспільства. Супергерой виявився єдиним, хто вижив з планети Криптон і опинився на Землі будучи ще дитиною, де з часом вже дорослим, він рятує людей від різного виду зла.

Образ Супермена з'явився у відповідь на прагнення суспільства на героя, який би втілював ідеали справедливості, сили та надії. Початкова концепція персонажа сформувалася з ідей Джеррі Сігела та Джо Шустера, які врахували власні амбіції та мрії. Вони хотіли створити героя, який був би сильним, мужнім і здатним долати негаразди.

Для створення образу Супермена Сігел і Шустер використовували різні джерела натхнення. З одного боку, класичні міфи та легенди, такі як історія про Геракла, який володів надзвичайною силою, а з іншого - реальні події, що відбувалися у світі. Його ідеї та бажання створити героя, який міг би захистити людей від зла, стали основою для розробки образу Супергероя.

Дебют Супермена в Action Comics #1 у 1938 році був зустрінутий з великим ентузіазмом. Це було відображенням суспільної потреби в героях у важкі часи Великої депресії та передвоєнного періоду. Супермен став символом надії та сили, здатної подолати будь-які перешкоди і принести справедливість у світ.

З часом образ Супермена еволюціонував, відображаючи мінливі суспільні цінності та запити читачів. Він став не лише супергероєм, але й символом американських ідеалів, серед яких були справедливість, добро і свобода. Етапи його еволюції від Золотого віку коміксів до наших днів показують, як персонаж став символом американських ідеалів, серед яких справедливість, добро і свобода.

Супермен вважається іконою, загалом, американської культури, що відображає уявлення про справедливість в світі. Персонаж мав великий вплив в створенні супергероїки як жанру та зайняв місце найвідомішого героя коміксів.

1.2. Основні риси персонажа у літературі початку ХХ ст.

Основні риси образу Супермена в літературі початку ХХ століття відіграли вирішальну роль у створенні його образу та символіки, які стали відомими в усьому світі. У цей період йому були притаманні особливі характеристики, які стали основоположними для його образу в пізніших літературних та медійних інтерпретаціях.

Однією з головних характеристик Супермена в літературі початку ХХ ст. була його сила та надзвичайні здібності. У літературі Супермен відзначався неперевершеною силою та надзвичайними здібностями. Він був невразливий до більшості земних небезпек, мав здатність літати і надзвичайну фізичну силу, яка дозволяла йому захищати слабких і беззахисних.

Ще однією важливою рисою була моральна цілісність Супермена. У своїх пригодах він завжди відстоював правду, справедливість і добро, навіть у найскладніших ситуаціях. Його відданість моральним цінностям стала

символом для читачів і відображала його віру в те, що добро завжди переможе зло.

Подвійна ідентичність Супермена також була важливою особливістю персонажа. У цивільному житті він приховував свою супергеройську природу під виглядом Кларка Кента, молодого журналіста. Це дозволяло йому жити серед людей і боротися зі злочинністю з двох різних точок зору.

Відданість ілюзії "американської мрії" була ще однією характерною рисою персонажа. Супермен відображав ідеал успіху та можливостей для всіх громадян.

У книзі " The Golden Age of Superman" (2013) редактор Рой Томас зібрав класичні комікси про Супермена із Золотого віку коміксів. Ця збірка дає можливість прочитати оригінальні історії та познайомитися з образом Супермена, яким його бачили творці та перші читачі.

Основні риси персонажа Супермена в літературі початку ХХ ст. відіграли важливу роль у визначенні його образу та символіки. Вони стали відомими в усьому світі і продовжують впливати на сучасну поп-культуру.

1.3. Зміни образу Супермена в середині ХХ ст.

Середина ХХ століття була періодом значних змін у характері та образі Супермена в літературі. Після свого початкового успіху у коміксах та на екрані, персонаж став стикається з новими викликами, які вимагали його адаптації до змін у суспільстві та культурі.

Однією з головних змін було поступове відмовлення від простих сюжетів та переходу до більш складних та психологічно насичених історій.

Супермен ставки реалістичнішим, і його персонаж ставав більш глибоким та комплексним. Замість того, щоб просто боротися зі злочинцями, він почав розмірковувати над своїм місцем у світі, своїми моральними принципами та відповідальністю перед суспільством.

Ще однією важливою зміною було збільшення уваги до психології персонажа. Супермен почав виступати не лише як супергерой, а й як людина зі своїми внутрішніми конфліктами, страхами та сумнівами. Його персонаж став більш людським та доступним для читачів, що дозволило їм легше співпереживати йому та сприймати його як реального героя.

Зміни у образі Супермена в середині ХХ століття також відобразили зміни в суспільстві та культурі. Під впливом рухів за громадянські права, холодної війни та інших історичних подій, персонаж став більш соціально свідомим та політизованим. Персонаж став більш універсальним і доступним, з менш прямим зв'язком з американськими ідеалами. Це дозволило йому залишатися актуальним і впливовим героєм для аудиторії в різних країнах і культурах. Він почав виступати на захист прав меншин та боротьби за справедливість у всьому світі.

РОЗДІЛ 2. ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБРАЗУ СУПЕРМЕНА В ЛІТЕРАТУРІ ХХІ СТ.

2.1. Відображення героя в сучасних коміксах

Супермен залишається одним з найбільш впізнаваних супергероїв у світі коміксів, і його образ продовжує еволюціонувати в сучасній літературі ХХІ ст. Зображення героя в сучасних коміксах позначене не лише його вічними цінностями, такими як справедливість і моральність, але й новими аспектами, що відображають сучасні питання і проблеми.

Сучасні комікси про Супермена ставлять героя перед новими викликами та конфліктами, які відображають сучасні соціальні реалії та проблеми. Відмінність сучасного відображення полягає в тому, що герой стає більш людським і складним, зі своїми сумнівами і недоліками.

Прикладом такої трансформації є серія коміксів "Superman: Earth One"(2010), яка переосмислює походження і характер героя. У цій серії Супермен зображений більш реалістично, а його сили і призначення ставляться під сумнів. Це дозволяє читачам більше ідентифікувати себе з героєм і відчутти його людяність.

Крім того, сучасні комікси представляють героя як частину великого всесвіту, в якому він взаємодіє з іншими супергероями та персонажами. Це відкриває нові можливості для розвитку сюжету та розгортання складних стосунків між персонажами.

Варто також відзначити, що сучасні комікси активно використовують тему проблем реального світу, таких як соціальна несправедливість, екологічні проблеми та політичні конфлікти. Супермен виступає символом боротьби за

справедливість і мир у світі, де цінності ідеалів стикаються з реаліями сучасного життя.

Таким чином, зображення героя в сучасних коміксах відображає його постійну еволюцію та адаптацію до сучасних реалій. Супермен залишається актуальним символом надії та моральної сили, але його образ змінюється, щоб краще відповідати потребам та очікуванням сучасної аудиторії.

2.2. Адаптація образу Супермена в літературі та кіно XXI ст.

Супермен залишається однією з найпопулярніших ікон супергеройського жанру в літературі та кінематографі XXI ст. Адаптація його образу в різних медіа формується не лише з використанням традиційних аспектів, але й з урахуванням сучасних тенденцій та культурних контекстів.

У літературі XXI ст. образ Супермена все ще живий і розвивається через різноманітні романи, комікси та літературні екранізації. Автори постійно переосмислюють персонажа та його історію, дозволяючи читачам побачити його під новим кутом зору.

Наприклад, роман Марка Вайди та Леніла Френсіса "Superman: Birthright"(2003) є однією з найвизначніших адаптацій образу Супермена в літературі XXI ст. Цей роман розповідає про походження і дорослішання героя, зображуючи його як складного і реалістичного персонажа, з його сумнівами і перешкодами.

Крім того, образ Супермена зазнав численних адаптацій та переосмислень у кінематографі XXI ст. Фільми про Супермена не лише стали касовими хітами, але й підтвердили свій статус символу поп-культури.

Наприклад, "Людина зі сталі" (2013) режисера Зака Снайдера зображує Супермена як сучасного героя, змушеного прийняти свою спадщину і визначити своє місце у світі. Я вважаю, цей фільм є свіжим і сучасним поглядом на образ Супермена, в якому його натхнення і моральна сила переплітаються з елементами сучасної реальності.

Деякі адаптації Супермена в кіно та літературі XXI ст. також досліджують складні теми та питання, такі як ідентичність, сімейні зв'язки та місце людини в суспільстві. І це дозволяє нам побачити героя як більш глибокого і гострого персонажа, який відображає складні аспекти людського досвіду.

Таким чином, адаптація Супермена в літературі та кіно XXI ст. відображає його незмінну актуальність і важливість як символу надії, справедливості та сили. Його образ продовжує надихати і зачаровувати покоління читачів і глядачів по всьому світу.

2.3. Вплив культурних змін на характер Супермена у літературі

Супермен завжди відображав у своїй літературі культурні та соціальні аспекти свого часу. Його образ і характер змінювалися разом зі змінами в суспільстві та культурі, відображаючи найважливіші тенденції та цінності свого часу.

У літературі XX ст., під час Великої депресії та Другої світової війни, образ Супермена відображав прагнення суспільства до героя, який би врятував його від проблем. Супермен став символом надії та сили, який допомагав людям вірити в краще майбутнє.

У 1950-1970-х роках, під час Холодної війни та соціальних змін, образ Супермена став більш складним та амбівалентним. Він відображав боротьбу зі злом та ідеологічні протиріччя того часу, а також піднесення рухів за права та рівність.

У літературі XXI ст., з розвитком технологій і глобалізації, образ Супермена стає ще більш актуальним і складним. Він відображає боротьбу зі складними етичними питаннями та соціальними проблемами, такими як корупція, насильство та екологічна криза.

Культурні зміни також впливають на зображення Супермена в літературі. Наприклад, розвиток Інтернету та соціальних мереж створює нові можливості для охоплення аудиторії та відображення сучасних питань і проблем у літературі про Супермена.

Я вважаю, вплив культурних змін на образ Супермена в літературі є невід'ємною частиною його еволюції як символу та героя. Віддзеркалення соціальних і культурних тенденцій свого часу, Супермен надихав і захоплював покоління читачів по всьому світу.

РОЗДІЛ 3. РЕАКЦІЯ ЧИТАЧІВ ТА ГЛЯДАЧІВ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ ОБРАЗУ

3.1. Відгуки та рецензії на оновлені інтерпретації Супермена

Оновлені інтерпретації Супермена в літературі, коміксах і фільмах ХХІ ст. викликали широкий спектр відгуків і критики як серед читачів, так і серед глядачів. Дехто хвалить їх як новий погляд на класичного персонажа, тоді як інші залишаються вірними традиційним інтерпретаціям. Ось кілька прикладів відгуків та критики оновлених інтерпретацій Супермена.

1. Фільм “Людина зі сталі” (2013) режисера Зака Снайдера

1.1. “Ключ до чудових історій про Супермена - це історії, які ставлять перед Суперменом глибоку і складну проблему, що промовляє до суспільства в цілому. "Людина зі сталі" успішно переосмислила його для ХХІ ст.” – *Шераз Фарукі*

1.2. “Девід Гойер, який написав сценарій до "Людини зі сталі" на основі історії, яку він вигадав разом із Крістофером Ноланом, знайшов новий спосіб змусити нас пережити: Головного героя турбує все, що відбувається в його прийомній сім'ї.” – *Metacritic*

1.3. “Християнство завжди було елементом міфу про Супермена. Але майже буквальне наполягання на ньому у цьому фільмі стає абсурдним, оскільки режисер Зак Снайдер і сценарист Девід С. Гойер не драматизують аналогію, а припускають її.” – *Уеслі Морріс*

1.4. “Завдяки фантастичній грі акторів та впевненому сценарію, "Людині зі сталі" вдається захопити увагу та занурити персонажа в сучасність.” – *Теренс Джонсон*

2. Комікс "Superman: Birthright" (2003)

2.1. "Право народження виявилось найкращою розповіддю про походження Супермена, з якою я коли-небудь стикався, і вона залишається такою ж цікавою та актуальною сьогодні, як і тоді, коли вона була вперше опублікована... "Superman: Birthright" - обов'язкове читання для кожного шанувальника DC, що надає безліч чудових доповнень до міфів про Людину зі сталі, залишаючись вірним персонажу". – *Кевін Шефер*

2.2. "...але інтерес Кларка до журналістики означає, що, навіть якби він не мав неймовірної сили, він все одно був би там, боровся б за вище благо. Тому що це його найбільша суперсила: співчуття до всього людства". – *Wordpress*

2.3. "...У решті випусків ми бачимо, як Кал-Ел стає одночасно Кларком Кентом і Суперменом, бореться з цими подвійними ідентичностями і намагається визначити, як зробити найкраще, що він може зробити в обох іпостасях, не відчуваючи себе настільки ізольованим від світу, в якому він виріс." – *Кевін Сталекер*

3.2. Роль соціокультурних контекстів у формуванні відгуків

Роль соціокультурних контекстів у формуванні реакції на оновлені інтерпретації образу Супермена є надзвичайно важливою. Сучасні інтерпретації героя відображають актуальні питання та проблеми сучасного світу, що впливає на суспільне сприйняття. Розглянемо приклади аспектів ролі соціокультурних контекстів у формуванні реакцій.

1. Вплив культурної пам'яті:

Люди мають певні очікування щодо зовнішнього вигляду та поведінки Супермена, засновані на його класичному образі в коміксах, фільмах та інших

медіа. Оновлені інтерпретації можна оцінювати з точки зору того, наскільки вони відповідають або відхиляються від цих очікувань.

2. Політичний та соціальний контекст:

На відповіді можуть впливати політичні та соціальні події, що відбуваються у світі. Наприклад, оновлені інтерпретації, які підкреслюють справедливість і відповідальність, можуть бути більш позитивно сприйняті під час кризи або соціального конфлікту.

3. Культурне розмаїття:

Сучасний світ характеризується широким культурним розмаїттям, що впливає на сприйняття образу Супермена різними групами аудиторії. Різні соціокультурні групи можуть мати різні погляди на те, яким повинен бути герой і якими мають бути його цінності.

4. Медіа та маркетингові стратегії:

Вплив медіа та маркетингових стратегій також є важливим у формуванні реакції. Реклама, піар-кампанії та інші маркетингові заходи можуть впливати на сприйняття фільмів, коміксів та інших творів про Супермена.

3.3. Взаємодія з аудиторією: популярність та критика

Взаємодія з аудиторією відіграє ключову роль у формуванні популярності та критичного визнання оновлених інтерпретацій образу Супермена. Популярність персонажа та його адаптацій може визначатися різними факторами, зокрема реакцією фанатів, касовими зборами та схваленням критиків.

Популярність:

1. Реакція фанатів: Реакція фанатів є ключовим показником популярності оновлених інтерпретацій. Позитивні відгуки, захоплені обговорення та високі рейтинги можуть свідчити про успіх серед шанувальників.

2. Касові збори: У випадку екранізацій, касові збори відображають комерційний успіх фільму. Високі касові збори можуть свідчити про широку популярність серед глядачів.

Критика:

1. Рейтинги критиків: рейтинги критиків також відіграють важливу роль у створенні популярності. Позитивні відгуки можуть підвищити інтерес громадськості, тоді як негативні - знизити.

2 Реакція аудиторії: Реакція аудиторії може відрізнитися від оцінок критиків. Негативна реакція аудиторії може призвести до зниження популярності, навіть якщо фільм отримав позитивні відгуки критиків.

Позитивна реакція аудиторії може призвести до високої популярності та успіху, тоді як негативна реакція може призвести до критики та зниження інтересу. Врахування реакції аудиторії є важливим аспектом розвитку та адаптації образу Супермена в сучасному світі.

ВИСНОВКИ

Оновлені інтерпретації Супермена в літературі, коміксах і фільмах ХХІ ст. викликають різноманітні відгуки та критику. Одні хвалять їх як нове бачення класичного персонажа, інші залишаються вірними традиційним інтерпретаціям.

Важливу роль у формуванні реакції на оновлені інтерпретації Супермена відіграють соціокультурні контексти. Вони впливають на сприйняття персонажа та його історій, беручи до уваги культурну пам'ять, політичний і соціальний контекст, культурне розмаїття та медіа-стратегії.

Взаємодія з громадськістю визначає популярність і критику оновлених інтерпретацій. Позитивні реакції фанатів і глядачів, високі касові збори та схвальні відгуки критиків сприяють успіху, тоді як негативні реакції можуть спровокувати критику і знизити інтерес. Врахування реакції аудиторії є важливим аспектом розвитку та адаптації образу Супермена в сучасному світі.

РЕЗЮМЕ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Superman, a DC comic book character, emerged in the late 1930s as a response to society's desire for a hero who embodied justice, strength, and hope. His image has evolved over time, reflecting changing societal values and reader demands, transforming from a comic book superhero to a symbol of American ideals. The key features of Superman in early literature include his extraordinary strength, moral integrity, dual identity, and dedication to the "American Dream."

In the mid-twentieth century, the image of Superman evolved, with more complex and psychologically rich stories and characters. The hero became more human, with internal conflicts, fears and doubts, which allowed readers to empathize with him. Contemporary comics continue to evolve, addressing contemporary issues such as social injustice, environmental concerns, and political conflicts. Superman remains a popular icon in twenty-first century literature and cinema, adapted in various novels, comics, and films. These adaptations reimagine the character and his story to reflect contemporary trends and cultural contexts.

The character and image of Superman continue to evolve, reflecting changes in society and cultural values and inspiring new generations of readers and viewers. Updated interpretations of Superman in literature, comics and films of the 21st century have received mixed reactions from readers and viewers. The sociocultural context significantly influences the reaction, and contemporary issues and problems are incorporated into modern interpretations.

Understanding the role of the sociocultural context is crucial to shaping these reactions and the further evolution of the Superman image in literature.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Darowski, J. J. - "The Ages of Superman: Essays on the Man of Steel in Changing Times" (McFarland, 2012), сторінки 15-40.
2. Daniels, L. - "Superman: The Complete History" (Chronicle Books, 1998).
3. Gordon, I. - "Superman: The Persistence of an American Icon" (2017), сторінки 65-95.
4. Kelly, J. E. - "The Golden Age of Superman" (Chartwell Books, 2017), сторінки 25-45.
5. Morrison, G. - "All-Star Superman" (DC Comics, 2005).
6. Millar, M. - "Superman: Red Son" (DC Comics, 2003).
7. Straczynski, J. Michael - "Superman: Earth One" (DC Comics, 2010).
8. Tye, L. - "Superman: The High-Flying History of America's Most Enduring Hero" (Random House, 2012), сторінки 30-60.
9. Waid, M. - "Superman: Birthright" (DC Comics).
10. Weldon, G. - "Superman: The Unauthorized Biography" (2013), сторінки 120-150.

11. "Людина зі сталі" (фільм) режисера Зака Снайдера.
12. "Man of Steel" Review - URL: <https://cinemadebate.com/2013/06/14/retrospective-man-of-steel-review/>
13. "Man of Steel" Review - URL: <https://www.metacritic.com/movie/man-of-steel/critic-reviews/>
14. "Man of Steel" Review - URL: <https://grantland.com/features/man-steel-flies-our-sins/>

15. "Man of Steel" Review - URL:

https://www.rottentomatoes.com/m/superman_man_of_steel/reviews

16. "Superman: Birthright" Review - URL: <https://thejoyofgeek.net/superman-birthright-review/>

17. "Superman: Birthright" Review - URL:

<https://theliteraryomnivore.wordpress.com/2014/05/19/review-superman-birthright/>

18. "Superman: Birthright" Review - URL: <https://comic-watch.com/comic-book-reviews/retro-review-superman-birthright-a-new-take-on-kal-els-origin-story>